

Evolució del Cervell, la Cognició i la Intel·ligència

Codi: 102587

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Ignacio Morgado Bernal

Correu electrònic: Ignacio.Morgado@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

La llengua bàsica serà l'anglès, però les presentacions de power point seran en anglés i castellà

Equip docent

Marta Portero Tresserra

Prerequisits

Es recomana tenir aprovades les assignatures troncal de Psicobiologia.

Objectius

Aquesta assignatura, adreçada a estudiants que ja tenen una formació prèvia en Psicobiologia, estudia l'evolució filogenètica del sistema nerviós i la seva relació amb els processos cognitius que fan possible la intel·ligència humana. A diferència de les matèries anteriors de Psicologia Fisiològica on s'estudia com tenen joc aquests processos, la present assignatura es centra en el *per què* els processos cognitius han evolucionat i han adquirit determinades característiques. L'assignatura presta especial atenció a les activitats mentals superiors, com ara la consciència i la autoconsciència, el control racional del comportament, la presa de decisions, la planificació del futur, la intuïció i la creativitat. Les diferències de sexe i gènere són també un objectiu central en bona part dels temes del programa.

Competències

- Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Fer revisions sistemàtiques a partir de la consulta de les diferents fonts documentals en psicologia per a recollir, ordenar i classificar dades i materials de recerca.
- Identificar, descriure i relacionar la biologia de la conducta humana i les funcions psicològiques.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
2. Analitzar, sintetitzar i resumir la informació de textos científics i professionals.
3. Descriure els principals factors nerviosos, ecològics i socials que han condicionat l'evolució i el desenvolupament del sistema nerviós i la intel·ligència dels éssers vius, particularment dels primats.
4. Descriure la manera com actuen la selecció natural i la sexual per establir prioritats i conductes adaptatives per als organismes.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Distingir els principals conceptes, mètodes i tècniques de recerca sobre l'evolució del sistema nerviós i el comportament dels éssers vius.
7. Emprar sistemes de documentació científics.
8. Identificar i descriure l'evolució del cervell i relacionar-la amb els processos psicològics i la intel·ligència.
9. Identificar i descriure la naturalesa de la intel·ligència i els diferents tipus d'intel·ligència que hi ha.
10. Identificar i descriure les principals taxonomies dels éssers vius i la seva evolució filogenètica, especialment les relacionades amb primats i homínids.
11. Planificar una recerca bibliogràfica o de referències tant en bases de dades informatitzades com en biblioteques i hemeroteques.
12. Relacionar el desenvolupament anatòmic i funcional del sistema nerviós amb les diferents capacitats cognitives i conductuals d'animals i humans.

Continguts

Conceptes bàsics de intel·ligència i evolució dels essers vius.

Heredabilitat de la intel·ligència.

Evolució dels homínids.

Evolució del cervell i de les principals capacitats cognitives.

Evolució i conducta humana: selecció natural i selecció sexual.

Psicobiologia de la consciència.

Metodologia

Classes magistrals del professor.

Presentacions i debats a classe per part dels estudiants sobre qüestions específiques de la matèria.

Elaboració individual d'una memòria escrita en la que els estudiants han de redactar les respostes a un seguit de preguntes sobre els diferents temes del programa.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i presentacions i debats a classe	36	1,44	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12
Tipus: Supervisades			

Tutories i preparació de presentacions	11,5	0,46	1, 5
Tipus: Autònomes			
Estudi i elaboració d'una memòria escrita sobre la matèria impartida a classe amb materials i lectures complementaries diverses	100	4	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura consisteix en 3 evidències d'aprenentatge:

1. Examen individual escrit sobre conceptes bàsics de l'assignatura (Pes: 30%)
2. Presentació oral per grups d'un tema relacionat amb el programa de l'assignatura (Pes: 20%)
3. Examen individual oral sobre el conjunt de temes de l'assignatura en el que l'estudiant ha de presentar i pot fer servir una memòria escrita de respostes sobre les qüestions crítiques del programa (Pes 50%)

Aquestes tres evidències són obligatòries per poder superar l'assignatura. En cas que no es compleixi aquest requisit la nota màxima possible serà de 4,5.

Un estudiant que hagi realitzat evidències d'aprenentatge amb un pes inferior al 40% constarà com a "no avaluable"

Hauran superat l'assignatura els alumnes que obtinguin igual o més del 50 % d'avaluació positiva.

Els estudiants que en l'avaluació continuada obtinguin una nota inferior a 5 punts i hagin fet les tres evidències, podran fer un examen de recuperació consistent en una prova oral per tal de demostrar que han superat els dèficits dels examens anteriors. La nota resultant d'aquest examen serà la nota final de l'assignatura.

http://www.uab.cat/doc/DOC_avaluaciotitulacions1819

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1. Examen individual escrit sobre conceptes bàsics de l'assignatura (dia 9 d'octubre)	30 %	2	0,08	6, 9, 10
2. Presentació oral per grup d'un tema relacionat amb teme de l'assignatura (dies 19 i 20 de novembre)	20%	0	0	1, 3, 4, 8, 12
3. Examen oral final en el que l'estudiant ha de presentar la memòria escrita elaborada durante el curs sobre la matèria de l'assignatura (a partir del 12 de novembre durant tot el mes en diferents dies)	50%	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

Allman, J.M. (1999) Evolving brains. Scientific American Library. Edición española "El Cerebro en Evolución", Barcelona: Ariel, 2003.

Boyd, R. y Silk, J.B. (2003) How human evolved. New York: WW Norton and Co. Inc. Edición española "Como Evolucionaron los Humanos", Barcelona: Ariel, 2004.

Dicke U y Roth G (2009) Evolución de la inteligencia. Mente y Cerebro 35.

Inteligencia Viva (1999). Número extraordinario de Investigación y Ciencia, Barcelona.

Morgado I (2006) Emocions i intel·ligència social: Una aliança entre els sentiments i la raó. Barcelona: Mina. Edición castellana "Emociones e inteligencia social: Las claves para una alianza entre los sentimientos y la razón". Barcelona: Ariel, 2007.

Morgado I (2007) "Emociones corrosivas: Cómo superar la envidia, la codicia, la culpabilidad y la vergüenza, el odio y la vanidad" (Barcelona: Ariel, 2017)

Morgado I (2009) Psicobiología de la consciencia: conceptos, hipótesis y observaciones clínicas y experimentales. Revista de Neurología, 49 (5): 251-256.

Morgado I (2012) Cómo percibimos el mundo: una exploración de la mente y los sentidos. Ariel, Barcelona.